

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 714/2009 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 13 юли 2009 година

относно условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1228/2003

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 95 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,като взеха предвид становището на Комитета на регионите ⁽²⁾,в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора ⁽³⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Вътрешният пазар на електроенергия, който постепенно се създава от 1999 г. насам, е предназначен да предоставя реален избор за всички потребители в Общността, били те граждани или предприятия, на нови бизнес възможности и по-интензивна трансгранична търговия, с цел да се постигне повишаване на ефикасността, конкурентни цени, по-високи стандарти на услугите, сигурност на доставките и устойчиво развитие.
- (2) Директива 2003/54/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2003 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия ⁽⁴⁾ и Регламент (ЕО) № 1228/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2003 г. относно условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия ⁽⁵⁾ допринесоха значително за създаването на вътрешен пазар на електроенергия.
- (3) Въпреки това понастоящем съществуват препятствия пред продажбата на електроенергия в Общността при условия на равнопоставеност, без дискриминация и пречки. По-специално все още не съществуват недискриминационен достъп до мрежата и еднакво ефективно ниво на регулативен надзор във всяка държава-членка и продължават да съществуват изолирани пазари.

⁽¹⁾ ОВ С 211, 19.8.2008 г., стр. 23.

⁽²⁾ ОВ С 172, 5.7.2008 г., стр. 55.

⁽³⁾ Становище на Европейския парламент от 18 юни 2008 г. (все още не публикувано в Официален вестник), обща позиция на Съвета от 9 януари 2009 г. (ОВ С 75 Е, 31.3.2009 г., стр. 16) и позиция на Европейския парламент от 22 април 2009 г. (все още не публикувана в Официален вестник). Решение на Съвета от 25 юни 2009 г.

⁽⁴⁾ ОВ L 176, 15.7.2003 г., стр. 37.

⁽⁵⁾ ОВ L 176, 15.7.2003 г., стр. 1.

(4) В съобщението на Комисията от 10 януари 2007 г., озаглавено „Енергийна политика за Европа“, се подчертава значението на завършването на вътрешния пазар на електроенергия и създаването на условия на равнопоставеност за всички предприятия за електроенергия в Общността. Съобщенията на Комисията от 10 януари 2007 г., озаглавени „Перспективи за вътрешния пазар на газ и електроенергия“ и „Разследване по силата на член 17 от Регламент (ЕО) № 1/2003 на европейските сектори на газ и електроенергия (окончателен доклад)“, показват, че действащите правила и мерки нито осигуряват необходимата рамка, нито създават условия за изграждане на междусистемен капацитет за постигане на целта за добре функциониращ, ефикасен и отворен вътрешен пазар.

(5) Освен изцяло да се прилага съществуващата регулаторна рамка, регулаторната рамка за вътрешния пазар на електроенергия, уредена в Регламент (ЕО) № 1228/2003, следва да се адаптира в съответствие с тези съобщения.

(6) По-специално е необходимо да се увеличат сътрудничеството и координацията между операторите на преносни системи, за да се създадат мрежови кодекси за предоставяне и управление на ефективен и прозрачен достъп до трансграничните преносни системи, както и за да се осигурят координирано и в достатъчна степен ориентирано към бъдещето планиране и стабилно техническо развитие на преносната система в Общността, включително изграждане на междусистемен капацитет, при спазване на екологичните изисквания. Тези мрежови кодекси следва да съответстват на рамковите насоки, които са необвързващи по своя характер (рамкови насоки) и които са разработени от Агенцията за сътрудничество между регулаторите на енергия, създадена с Регламент (ЕО) № 713/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. за създаване на Агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия ⁽⁶⁾ (Агенцията). Агенцията следва да участва в преразглеждането на основата на факти на проектите на мрежови кодекси, включително в съобразяването им с рамковите насоки, както и да има право да ги препоръчва за приемане от Комисията. Агенцията следва да прави оценка на предложените изменения на мрежовите кодекси, както и да има право да ги препоръчва за приемане от Комисията. Операторите на преносни системи следва да експлоатират своите мрежи в съответствие с тези мрежови кодекси.

(7) За да се гарантира оптимално управление на преносната мрежа за електроенергия и да се направят възможни търговията и трансграничните доставки на електроенергия в

⁽⁶⁾ Вж. страница 1 от настоящия брой на Официален вестник.

- Общността, следва да бъде създадена Европейска мрежа на операторите на преносни системи за електроенергия (ЕМОПС за електроенергия). Задачите на ЕМОПС за електроенергия следва да бъдат изпълнявани при спазване на общностните правила в областта на конкуренцията, които остават приложими към решенията на ЕМОПС за електроенергия. Задачите на ЕМОПС за електроенергия следва да бъдат ясно определени и методите ѝ на работа следва да са такива, че да гарантират ефикасност, прозрачност и представителен характер на ЕМОПС за електроенергия. Подготвените от ЕМОПС за електроенергия мрежови кодекси нямат за цел да заменят необходимите национални мрежови кодекси по въпроси, които не са трансгранични. Тъй като може да бъде постигнат по-ефективен напредък чрез подход на регионално равнище, операторите на преносни системи следва да изградят регионални структури в рамките на цялостната структура на сътрудничество, като същевременно осигурят съвместимост на резултатите на регионално равнище с мрежовите кодекси и с необвързващите десетгодишни планове за развитие на мрежата на общностно равнище. Държавите-членки следва да насърчават сътрудничеството и да наблюдават ефективността на мрежата на регионално равнище. Сътрудничеството на регионално равнище следва да бъде съвместимо с напредъка по посока на конкурентен и ефикасен вътрешен пазар на електроенергия.
- (8) Всички участници на пазара се интересуват от работата, която се очаква от ЕМОПС за електроенергия. Следователно процесът на ефективна консултация е от съществено значение и съществуващите структури, създадени, за да го улесняват и направляват, като Съюза за координация на преноса на електроенергия, националните регулатори или Агенцията, следва да играят важна роля.
- (9) За да се гарантира по-голяма прозрачност по отношение на цялата мрежа за пренос на електроенергия в Общността, ЕМОПС за електроенергия следва да изготви, публикува и редовно да актуализира необвързващ десетгодишен план за развитие на мрежата в цялата Общност (план за развитие на мрежата в цялата Общност). Този план за развитие на мрежата следва да включва жизнеспособни мрежи за пренос на електроенергия и необходимите регионални междусистемни електропроводи, подходящи от търговска гледна точка или от гледна точка на сигурността на доставките.
- (10) Настоящият регламент следва да установи основните принципи по отношение на определяне на тарифите и разпределение на капацитета, като същевременно предвиди приемането на насоки, които да уреждат подробно по-нататък релевантни принципи и методики, за да се даде възможност за бърза адаптация в случай на променени обстоятелства.
- (11) В един отворен, конкурентен пазар операторите на преносни системи следва да бъдат компенсирани за разходите, направени в резултат на преминаването на трансгранични потоци от електроенергия през техните мрежи, от операторите на преносните системи, от които произхождат трансграничните потоци и системите, където завършват тези потоци.
- (12) Плащането и получаването на средства в резултат на компенсациите между операторите на преносни системи следва да бъдат взети предвид при определянето на националните мрежови тарифи.
- (13) Действителната сума, дължима за трансграничен достъп до мрежата, може да варира значително в зависимост от участващите оператори на преносни системи и в резултат на разлики в структурата на системите за тарифите, прилагани в държавите-членки. Поради това е необходима известна степен на хармонизиране, за да се избегне нарушаване на търговията.
- (14) Необходима е подходяща система на дългосрочни локационни сигнали, основана на принципа, че нивото на таксите за достъп до мрежата следва да отразява баланса между производството и потреблението на съответния район на базата на диференциране на таксите за достъп до мрежата за производители и/или потребители.
- (15) Не би било уместно да се използват тарифи в зависимост от разстоянието или, при условие че има подходящи локационни сигнали, да бъде заплащана определена тарифа само от износителите или вносителите в допълнение към общата такса за достъп до националната мрежа.
- (16) Предварителното условие за ефективна конкуренция на вътрешния пазар на електроенергия е недискриминационни и прозрачни такси за използване на мрежата, включително междусистемните електропроводи в преносната система. Наличният капацитет на тези електропроводи следва да бъде настроен на максимални нива в съответствие със стандартите за безопасност за сигурна експлоатация на мрежата.
- (17) Важно е да се избягва нарушаването на конкуренцията, произтичащо от различните стандарти за безопасност, експлоатация и планиране, използвани от операторите на преносни системи в държавите-членки. Освен това следва да има прозрачност за участниците на пазара по отношение на наличния преносен капацитет и стандартите за безопасност, експлоатация и планиране, които засягат наличния преносен капацитет.
- (18) Наблюдението на пазара, предприето през последните години от националните регулаторни органи и от Комисията, показва, че действащите изисквания за прозрачност и правила за достъп до инфраструктурата не са достатъчни за осигуряване на истински, добре функциониращ, отворен и ефикасен вътрешен пазар на електроенергия.
- (19) Необходим е еднакъв достъп до информация за физическия статус и ефикасността на системата, така че всички участници на пазара да могат да преценят цялостното състояние на търсенето и предлагането и да открият причините за промените на цените на едро. Това включва по-точна информация за производството, търсенето и предлагането на електроенергия, включително прогнозиране, мрежови и междусистемни капацитет, потоци и поддръжка, балансиращ и резервен капацитет.

- (20) За да се увеличи доверието в пазара, неговите участници се нуждаят да бъдат сигурни, че извършителите на злоупотреби подлежат на ефективни, пропорционални и възпиращи санкции. Компетентните органи следва да бъдат оправомощени да разследват ефективно твърденията за злоупотреба с пазара. За тази цел е необходимо компетентните органи да имат достъп до данни, които дават информация за взетите от предприятията за доставка оперативни решения. На пазара за електроенергия много релевантни решения се вземат от производителите, които следва да предоставят на разположение на компетентните органи информация във връзка с решенията на компетентните органи, като тя бъде лесно достъпна за тях за определен период от време. Освен това компетентните органи следва редовно да следят за спазването на правилата от страна на операторите на преносни системи. Дребните производители, които нямат реална възможност да нарушават пазара, следва да бъдат освободени от това задължение.
- (21) Следва да има правила за използване на приходите от процедурите по управление на претоварването, освен ако специфичният характер на съответния междусистемен електропровод оправдава освобождаване от тези правила.
- (22) Управлението на проблемите по претоварване следва да предоставя на операторите на преносни системи и участниците на пазара правилни икономически сигнали, както и следва да е основано на пазарни механизми.
- (23) Инвестициите в нова важна инфраструктура следва да бъдат силно насърчавани, като едновременно с това се гарантира правилното функциониране на вътрешния пазар на електроенергия. За да се увеличи положителното въздействие на освободените междусистемни електропроводи за прав ток върху конкуренцията и сигурността на доставките, пазарните интереси следва да бъдат подлагани на проверка по време на фазата на планирането и следва да бъдат приети правила за управление на претоварването. Когато междусистемните електропроводи за прав ток са разположени върху територията на повече от една държава-членка, Агенцията следва да обработва като последна инстанция искането за освобождаване, за да може по-добре да се отчетат трансграничните последици и да се улесни административната му обработка. Освен това, предвид изключителния риск при изграждане на такива освободени големи инфраструктурни проекти, предприятията, които имат интереси в доставката и производството, следва да могат да се ползват от временна дерогация от правилата за пълно отделяне по отношение на тези проекти. Освобождаването, предоставено съгласно Регламент (ЕО) № 1228/2003, продължава да се прилага до определения срок, както постановява решението за освобождаване.
- (24) За осигуряване на гладкото функциониране на вътрешния пазар на електроенергия следва да се предвидят процедури, които да позволяват приемането на решения и насоки с оглед, *inter alia*, определяне на тарифите и разпределение на капацитета от Комисията, като същевременно се осигурява участието на регулаторните органи на държавите-членки в този процес, където е подходящо чрез тяхната европейска асоциация. Регулаторните органи, заедно с другите съответни органи на държавите-членки, имат важна роля в поднасянето за правилното функциониране на вътрешния пазар на електроенергия.
- (25) Националните регулаторни органи следва да осигурят съобразяване с правилата, съдържащи се в настоящия регламент, и с насоките, приети въз основа на тях.
- (26) От държавите-членки и компетентните национални органи следва да се изисква предоставянето на релевантна информация на Комисията. Такава информация следва да се третира като поверителна от Комисията. Когато е необходимо, Комисията следва да има възможност да изисква релевантната информация директно от съответните предприятия, при условие че са уведомени компетентните национални органи.
- (27) Държавите-членки следва да установят правила за санкции, приложими за нарушения на разпоредбите на настоящия регламент, и да гарантират тяхното изпълнение. Тези санкции следва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи.
- (28) Мерките, необходими за прилагане на настоящия регламент, следва да бъдат приети в съответствие с Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г. за установяване на условията и реда за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията ⁽¹⁾.
- (29) По-специално на Комисията следва да се предоставят правомощия за създаване и приемане на насоките, необходими за осигуряване на минималната степен на хармонизиране, която се изисква за постигане на целите на настоящия регламент. Тъй като тези мерки са от общ характер и са предназначени да изменят несъществени елементи на настоящия регламент чрез допълването му с нови несъществени елементи, те трябва да бъдат приети в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, предвидена в член 5а от Решение 1999/468/ЕО.
- (30) Доколкото целта на настоящия регламент, а именно осигуряването на хармонизирана рамка за трансграничен обмен на електроенергия, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите-членки и следователно може да бъде по-добре постигната на общностно равнище, Общността може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.
- (31) Предвид обхвата на измененията, които се правят с настоящия регламент в Регламент (ЕО) № 1228/2003, е желателно, от съображения за яснота и рационалност, въпросните разпоредби да бъдат преработени чрез организирането им в единен текст в нов регламент,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Предмет и приложно поле

Настоящият регламент цели да:

- а) определи справедливи правила за трансграничен обмен на електроенергия и следователно засилване на конкуренцията

⁽¹⁾ ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23.

- на вътрешния пазар на електроенергия при отчитане на конкретните характеристики на националните и регионални пазари. Това включва създаването на компенсаторен механизъм по отношение на трансграничните потоци на електроенергия и създаването на хармонизирани принципи във връзка с таксите за трансграничен пренос и разпределението на наличния капацитет на междусистемните електропроводи между националните преносни системи;
- б) улесни възникването на добре работещ и прозрачен пазар на едро с висока степен на сигурност на доставките на електроенергия. Той предоставя механизми за хармонизиране на правилата за трансграничен обмен на електроенергия.

Член 2

Определения

1. За целите на настоящия регламент се прилагат определенията, съдържащи се в член 2 от Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила на вътрешния пазар на електроенергия ⁽¹⁾, с изключение на определението за „междусистемен електропровод“, което се заменя със следното:

- „междусистемен електропровод“ означава преносна линия, която пресича или върви по протежението на граница между държавите-членки и която свързва националните преносни системи на държавите-членки.
2. Прилагат се следните определения:
- а) „регулаторни органи“ означава регулаторните органи, посочени в член 35, параграф 1 от Директива 2009/72/ЕО;
- б) „трансграничен поток“ означава физическия поток електроенергия в преносната мрежа на дадена държава-членка, който е резултат от въздействието на дейността на производители и/или потребители извън тази държава-членка върху нейната преносна мрежа;
- в) „претоварване“ означава ситуация, при която даден междусистемен електропровод, свързващ национални преносни мрежи, не може да поеме всички физически потоци, произтичащи от заявления от участници на пазара международен търговски обмен, поради липса на капацитет на междусистемните електропроводи и/или в съответните национални преносни системи;
- г) „деклариран износ“ означава диспечирание на електроенергия в една държава-членка на основата на основна договореност с действие едновременно съответстващ прием (деклариран внос) на електроенергия да се осъществи в друга държава-членка или трета държава;
- д) „деклариран транзит“ означава обстоятелство, при което се осъществява „деклариран износ“ на електроенергия и при което определената за сделката пътека включва държава, в която няма да се извърши нито диспечирането, нито съответният едновременен прием на електроенергия;

⁽¹⁾ Вж. страница 55 от настоящия брой на Официален вестник.

- е) „деклариран внос“ означава прием на електроенергия в държава-членка или трета държава едновременно с диспечирането на електроенергия („деклариран износ“) в друга държава-членка;
- ж) „нов междусистемен електропровод“ означава междусистемен електропровод, който не е завършен до 4 август 2003 г.

Само за целите на посочения в член 13 компенсаторен механизъм между операторите на преносни системи, когато преносните системи на две или повече държави-членки принадлежат отчасти или изцяло към един контролен блок, контролният блок като цяло се счита за принадлежащ към преносната мрежа на едната от съответните държави-членки, с цел да се избегне считането на потоците в рамките на контролните блокове като трансгранични потоци съгласно първа алинея, буква б) от настоящия параграф и да се инициират компенсационни плащания съгласно член 13. Регулаторните органи на съответните държави-членки може да решат към коя държава-членка се счита, че принадлежи контролният блок като цяло.

Член 3

Сертифициране на оператори на преносни системи

1. Комисията разглежда незабавно всяка нотификация на решение за сертифициране на оператор на преносна система съгласно член 10, параграф 6 от Директива 2009/72/ЕО. В срок от два месеца от деня на получаване на такава нотификация Комисията дава становището си на съответния национален регулаторен орган относно съответствието ѝ с член 10, параграф 2 или член 11, както и член 9 от Директива 2009/72/ЕО.

При изготвяне на посоченото в първа алинея становище Комисията може да поиска Агенцията да предостави становище относно решението на националния регулаторен орган. В такъв случай двумесечният срок, посочен в първа алинея, се удължава с два допълнителни месеца.

При отсъствието на становище от Комисията в рамките на срока, посочен в първа и втора алинея, се счита, че Комисията не повдига възражения срещу решението на регулаторния орган.

2. В срок от два месеца от получаването на становище на Комисията националният регулаторен орган приема окончателното си решение относно сертифицирането на оператора на преносна система, като се съобразява в най-голяма степен с това становище. Решението на регулаторния орган и становището на Комисията се публикуват заедно.

3. Във всеки един момент по време на процедурата регулаторните органи и/или Комисията може да изискват от оператор на преносна система и/или от предприятие, извършващо някоя от функциите по производство или доставка, всяка релевантна информация за изпълнението на задачите им по настоящия член.

4. Регулаторните органи и Комисията запазват поверителността на чувствителната търговска информация.

5. Комисията може да приема насоки, определящи в детайли процедурата, която да бъде следвана за прилагането на параграфи 1 и 2 от настоящия член. Тези мерки, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящия регламент чрез допълване му, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 23, параграф 2.

6. Когато Комисията получи нотификация за сертифициране на оператор на преносна система съгласно член 9, параграф 10 от Директива 2009/72/ЕО, Комисията взема решение относно сертифицирането. Регулаторният орган се съобразява с решението на Комисията.

Член 4

Европейска мрежа на операторите на преносни системи за електроенергия

Всички оператори на преносни системи си сътрудничат на общностно равнище посредством ЕМОПС за електроенергия, за да се съдейства за завършването и функционирането на вътрешния пазар на електроенергия, както и трансграничната търговия, и да се гарантират оптималното управление, координираната експлоатация и стабилната техническа еволюция на европейската мрежа за пренос на електроенергия.

Член 5

Създаване на ЕМОПС за електроенергия

1. До 3 март 2011 г. операторите на преносни системи за електроенергия внасят в Комисията и в Агенцията проект на устав, списък на членовете и проект на процедурен правилник, включително процедурен правилник относно консултирането с други заинтересовани страни, на ЕМОПС за електроенергия, която предстои да бъде създадена.

2. В срок от два месеца от деня на получаването, след официална консултация с организациите, които представляват всички заинтересовани страни, и по-специално с ползвателите на системата, включително клиентите, Агенцията предоставя на Комисията становище относно проекта на устав, списъка на членовете и проекта на процедурен правилник.

3. Комисията дава становището си по проекта на устав, списъка на членовете и проекта на процедурен правилник, като взема предвид становището на Агенцията, предвидено в параграф 2, и в срок от три месеца от деня на получаване на становището на Агенцията.

4. В срок от три месеца от деня на получаване на становището на Комисията операторите на преносни системи създават ЕМОПС за електроенергия, приемат и публикуват нейния устав и процедурен правилник.

Член 6

Създаване на мрежови кодекси

1. Комисията, след консултация с Агенцията, ЕМОПС за електроенергия и другите съответни заинтересовани страни, изготвя годишен списък на приоритетите, определящ областите, уредени в член 8, параграф 6, които следва да се включат при разработването на мрежовите кодекси.

2. Комисията изисква от Агенцията да ѝ представи в разумен срок, не по-дълъг от шест месеца, необвързваща рамкова насока (рамкова насока), в която да се установят ясни и обективни принципи в съответствие с член 8, параграф 7 за разработването на мрежови кодекси, свързани с установените области в списъка на приоритетите. Всяка рамкова насока допринася за недискриминацията, ефективната конкуренция и ефикасното функциониране на пазара. При мотивирано искане от страна на Агенцията Комисията може да удължи този срок.

3. Агенцията се консултира официално с ЕМОПС за електроенергия и с другите съответни заинтересовани страни относно рамковата насока в продължение най-малко на два месеца по открит и прозрачен начин.

4. Ако Комисията счете, че рамковата насока не допринася за недискриминация, ефективна конкуренция и ефикасно функциониране на пазара, тя може да поиска от Агенцията да преразгледа рамковата насока в разумен срок и да я представи повторно на Комисията.

5. Ако Агенцията не представи или не представи повторно рамковата насока в определения от Комисията срок по параграф 2 или 4, Комисията изготвя въпросната рамкова насока.

6. Комисията иска от ЕМОПС за електроенергия в разумен срок, който не надвишава 12 месеца, да представи на Агенцията мрежов кодекс, който да е съобразен със съответната рамкова насока.

7. В срок от три месеца от деня на получаването на мрежов кодекс, по време на които Агенцията може да се консултира официално със съответните заинтересовани страни, Агенцията предоставя на ЕМОПС за електроенергия мотивирано становище относно мрежовия кодекс.

8. ЕМОПС за електроенергия може да измени мрежовия кодекс в съответствие със становището на Агенцията и да го представи повторно на Агенцията.

9. Когато Агенцията е удовлетворена, че даден мрежов кодекс е съобразен със съответната рамкова насока, тя го внася в Комисията и може да препоръча неговото приемане в разумен срок. Ако Комисията не приеме мрежовия кодекс, тя посочва причините за това.

10. Когато ЕМОПС за електроенергия не успее да разработи мрежов кодекс в рамките на определения от Комисията срок по параграф 6, Комисията може да поиска от Агенцията да подготви проект на мрежов кодекс въз основа на съответната рамкова насока. Агенцията може да започне допълнителна консултация в хода на подготовката на проект на мрежов кодекс по настоящия параграф. Агенцията внася в Комисията проект на мрежов кодекс, подготвен по настоящия параграф, и може да препоръча неговото приемане.

11. Комисията може да приеме по собствена инициатива един или повече мрежови кодекси в областите, изброени в член 8, параграф 6, когато ЕМОПС за електроенергия не успее да разработи мрежов кодекс или Агенцията не успее да разработи проект на мрежов кодекс, както е посочено в параграф 10 от настоящия член, или по препоръка на Агенцията съгласно параграф 9 от настоящия член.

Когато Комисията предложи приемането на мрежов кодекс по своя собствена инициатива, Комисията се консултира с Агенцията, ЕМОПС за електроенергия и всички заинтересовани страни по отношение на проекта на мрежов кодекс в продължение на срок от не по-малко от два месеца. Тези мерки, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящия регламент чрез допълването му, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 23, параграф 2.

12. Настоящият член не засяга правото на Комисията да приема и изменя насоките съгласно член 18.

Член 7

Изменения на мрежови кодекси

1. Проекти за изменения на мрежов кодекс, приет по силата на член 6, може да бъдат предлагани на Агенцията от лица, които е вероятно да са заинтересовани от съответния мрежов кодекс, включително ЕМОПС за електроенергия, операторите на преносни системи, ползвателите на системата и потребителите. Агенцията може да предложи изменения по собствена инициатива.

2. Агенцията се консултира с всички заинтересовани страни в съответствие с член 10 от Регламент (ЕО) № 713/2009. Въз основа на тази процедура Агенцията може да представи на Комисията мотивирани предложения за изменения, като обясни по какъв начин тези предложения съответстват на целите на мрежовите кодекси, установени в член 6, параграф 2.

3. Като вземе предвид предложенията на Агенцията, Комисията може да приеме изменения в мрежов кодекс, приет съгласно член 6. Тези мерки, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящия регламент чрез допълването му, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 23, параграф 2.

4. Разглеждането на предложените изменения в съответствие с процедурата, предвидена в член 23, параграф 2, се ограничава до разглеждане на аспектите, свързани с предложеното изменение. Тези предложени изменения не засягат други изменения, които Комисията може да предложи.

Член 8

Задачи на ЕМОПС за електроенергия

1. ЕМОПС за електроенергия разработва мрежови кодекси в областите, посочени в параграф 6 от настоящия член, след отправено искане от Комисията в съответствие с член 6, параграф 6.

2. ЕМОПС за електроенергия може да разработи мрежови кодекси в областите, уредени в параграф 6, с оглед постигане на целите, посочени в член 4, когато тези кодекси не са свързани с областите, включени в обхвата на отправеното от Комисията искане. Тези мрежови кодекси се представят на Агенцията за становище. Това становище се взема надлежно предвид от ЕМОПС за електроенергия.

3. ЕМОПС за електроенергия приема:

- а) инструменти за съвместна експлоатация на мрежата с оглед осигуряване на координация при експлоатация на мрежата в нормални и извънредни условия, включително обща скала за класификация на аварията и планове за научноизследователска дейност;
- б) необвързващ десетгодишен план за развитие на мрежата в цялата Общност (план за развитие на мрежата в цялата Общност), включително европейска прогноза за адекватността на производството на всеки две години;
- в) препоръки относно координацията на техническото сътрудничество между оператори на преносни мрежи от Общността и оператори на преносни мрежи от трети държави;
- г) годишна работна програма;
- д) годишен доклад;
- е) годишна лятна и зимна прогноза за адекватността на производството.

4. Европейската прогноза за адекватността на производството, посочена в параграф 3, буква б), включва цялостната адекватност на електроенергийната система за задоволяване на текущото и планираното търсене на електроенергия за следващия петгодишен период, както и за периода между пет и 15 години, считано от датата на тази прогноза. Европейската прогноза за адекватността на производството се основава на прогнозите за адекватността на националното производство за всеки отделен оператор на преносна система.

5. Годишната работна програма по параграф 3, буква г) включва списък и описание на мрежовите кодекси, които да се подготвят, план за координиране на експлоатацията на мрежата и научноизследователски и развойни дейности, които да се осъществят през тази година, както и примерен график.

6. Мрежовите кодекси, посочени в параграфи 1 и 2, обхващат следните области, като при необходимост се вземат под внимание регионалните особености:

- а) правила за сигурност и надеждност на мрежата, включително правила за технически резервен преносен капацитет за оперативна сигурност на мрежата;
- б) правила за присъединяване към мрежата;
- в) правила за достъп на трета страна;
- г) правила за обмен на данни и разрешаване на спорове;
- д) правила за оперативна съвместимост;
- е) оперативни процедури при аварийни ситуации;
- ж) правила за разпределение на капацитета и за управление на претоварването;
- з) правила за търговия, свързани с техническото и оперативното предоставяне на услуги за достъп до мрежата и балансиране на системата;

- и) правила за прозрачност;
- й) правила за балансиране, включително свързаните с мрежата правила за резервна мощност;
- к) правила относно хармонизирани тарифни структури за пренос, включително локационни сигнали и правила за компенсация между операторите на преносни системи; и
- л) енергийна ефективност по отношение на електроенергийните мрежи.

7. Мрежовите кодекси се разработват за въпроси, свързани с трансграничната мрежа, и за въпроси, свързани с интегрирането на пазара, и не засягат правото на държавите-членки да създават национални мрежови кодекси по въпроси, които не засягат презграничната търговия.

8. ЕМОПС за електроенергия наблюдава и анализира прилагането на мрежовите кодекси и насоките, приети от Комисията в съответствие с член 6, параграф 11, и влиянието, което оказват върху хармонизирането на приложимите правила, целящи улесняване на интегрирането на пазара. ЕМОПС за електроенергия докладва за своите констатации на Агенцията и включва резултатите от анализа в годишния доклад, посочен в параграф 3, буква д) от настоящия член.

9. ЕМОПС за електроенергия предоставя цялата налична информация, искана от Агенцията за изпълнение на задачите ѝ по член 9, параграф 1.

10. ЕМОПС за електроенергия приема и публикува план за развитие на мрежата в цялата Общност на всеки две години. Този план за развитие на мрежата в цялата Общност включва моделиране на интегрираната мрежа, разработване на сценарии, европейска прогноза за адекватността на производството на енергия и оценка на устойчивостта на системата.

Планът за развитие на мрежата в цялата Общност, по-специално:

- а) се основава на националните инвестиционни планове, като взема предвид регионалните инвестиционни планове, посочени в член 12, параграф 1, и ако е целесъобразно, общностните аспекти на планирането на мрежата, включително насоките за трансевропейските енергийни мрежи в съответствие с Решение № 1364/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾;
- б) по отношение на трансграничните междусистемни електропроводи се основава също така на разумните потребности на различните ползватели на системата и включва дългосрочните задължения на инвеститорите, посочени в членове 8, 13 и 22 от Директива 2009/72/ЕО; и
- в) открива пропуски в инвестициите, най-вече по отношение на трансграничните капацитети.

По отношение на втора алинея, буква в), може да се добави преглед на пречките пред укрепването на трансграничния капацитет на мрежата, които произтичат от различните процедури или практики за одобрение, като приложение към плана за развитие на мрежата в цялата Общност.

⁽¹⁾ ОВ L 262, 22.9.2006 г., стр. 1.

11. Агенцията представя становище относно националните десетгодишни планове за развитие на мрежата с оглед извършване на оценка на съответствието им с плана за развитие на мрежата в цялата Общност. Ако Агенцията установи несъответствия между националния десетгодишен план за развитие на мрежата и плана за развитие на мрежата в цялата Общност, тя препоръчва да се измени националният десетгодишен план за развитие на мрежата или планът за развитие на мрежата в цялата Общност, според случая. Ако такъв национален десетгодишен план за развитие на мрежата е изготвен в съответствие с член 22 от Директива 2009/72/ЕО, Агенцията препоръчва на компетентните национални регулаторни органи да изменят националния десетгодишен план за развитие на мрежата в съответствие с член 22, параграф 7 от посочената директива и да уведомят Комисията за това.

12. По искане на Комисията ЕМОПС за електроенергия изразява пред Комисията своето мнение относно приемането на насоките, посочени в член 18.

Член 9

Наблюдение от Агенцията

1. Агенцията наблюдава изпълнението на задачите на ЕМОПС за електроенергия, посочени в член 8, параграфи 1, 2 и 3, и докладва на Комисията.

Агенцията наблюдава прилагането от ЕМОПС за електроенергия на мрежовите кодекси, разработени съгласно член 8, параграф 2, и на мрежовите кодекси, разработени в съответствие с член 6, параграфи 1—10, които не са били приети от Комисията съгласно член 6, параграф 11. В случаите, когато ЕМОПС за електроенергия не е приложил такива мрежови кодекси, Агенцията изисква от ЕМОПС за електроенергия да представи надлежно мотивирано обяснение относно причините за това. Агенцията информира Комисията за това обяснение и представя своето становище по него.

Агенцията наблюдава и анализира прилагането на мрежовите кодекси и насоките, приети от Комисията в съответствие с член 6, параграф 11, и тяхното въздействие върху хармонизирането на приложимите правила, целящи улесняване на интегрирането на пазара, както и върху недискриминацията, ефективната конкуренция и ефикасното функциониране на пазара, и докладва на Комисията.

2. ЕМОПС за електроенергия внася в Агенцията за становище проекта на плана за развитие на мрежата в цялата Общност и проекта на годишната работна програма, включително информацията относно процеса на консултация и другите документи, посочени в член 8, параграф 3.

В срок от два месеца от деня на получаване Агенцията предоставя надлежно мотивирано становище, както и препоръки до ЕМОПС за електроенергия и до Комисията, когато счита, че проектът на годишна работна програма или проектът на плана за развитие на мрежата в цялата Общност, предоставени от ЕМОПС за електроенергия, не допринасят за недискриминацията, ефективната конкуренция, ефикасното функциониране на пазара или за задоволителна степен на трансгранична свързаност на мрежите, отворени за достъп за трети страни.

Член 10**Консултации**

1. Докато подготвя мрежовите кодекси, проекта на план за развитие на мрежата в цялата Общност и годишната работна програма, посочени в член 8, параграфи 1, 2 и 3, ЕМОПС за електроенергия провежда обстоен процес на консултации, на ранен етап и по открит и прозрачен начин, в който участват всички съответни участници на пазара и особено организациите, в които са представени всички заинтересовани страни в съответствие с процедурния правилник, посочен в член 5, параграф 1. В тази консултация участват и националните регулаторни органи и други национални органи, предприятия за доставка и производство, ползватели на системата, включително клиенти, оператори на разпределителни системи, включително съответните промишлени асоциации, технически органи и платформи на заинтересованите страни. Те имат за цел определяне на възгледите и предложенията на всички заинтересовани страни по време на процеса на вземане на решения.

2. Всички документи и протоколи от заседанията, свързани с консултациите, посочени в параграф 1, са публично достояние.

3. Преди да приеме годишната работна програма и мрежовите кодекси, посочени в член 8, параграфи 1, 2 и 3, ЕМОПС за електроенергия посочва как са били взети под внимание бележките, получени по време на консултацията. Когато бележките не са взети под внимание, тя излага основанията за това.

Член 11**Разходи**

Разходите, свързани с дейностите на ЕМОПС за електроенергия, посочени в членове 4—12, се поемат от операторите на преносни системи и се вземат предвид при изчисляване на тарифите. Регулаторните органи одобряват тези разходи само в случай че те са обосновани и пропорционални.

Член 12**Регионално сътрудничество между операторите на преносни системи**

1. Операторите на преносни системи установяват регионално сътрудничество в рамките на ЕМОПС за електроенергия, за да допринасят за дейностите, посочени в член 8, параграфи 1, 2 и 3. По-специално те публикуват регионален инвестиционен план на всеки две години и могат да вземат инвестиционни решения на основата на регионалния инвестиционен план.

2. Операторите на преносни системи насърчават постигането на оперативни договорености, за да бъде осигурено оптимално управление на мрежата, и насърчават развитието на енергийния обмен, координираното разпределяне на трансграничен капацитет чрез недискриминационни пазарно обусловени решения и като отдават дължимото внимание на специфичните предимства на имплицитните търгове за краткосрочно разпределяне, и насърчават интегрирането на механизмите за балансиране и за резервна мощност.

3. С оглед постигане на целите, установени в параграфи 1 и 2 от настоящия член, географската област, която всяка структура за регионално сътрудничество обхваща, може да бъде определена от Комисията, като се вземат предвид съществуващите структури за регионално сътрудничество. Всяка държава-членка има право да насърчава сътрудничество в повече от една географска област. Мярката, посочена в първо изречение, предназначена да измени несъществени елементи на настоящия регламент чрез допълването му, се приема в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 23, параграф 2.

За тази цел Комисията се консултира с Агенцията и с ЕМОПС за електроенергия.

Член 13**Компенсаторен механизъм между операторите на преносни системи**

1. Операторите на преносни системи получават компенсации за разходите по приема на трансгранични потоци електроенергия в техните мрежи.

2. Компенсациите, посочени в параграф 1, се изплащат от операторите на националните преносни системи, от които произхождат трансграничните потоци, и от системите, в които завършват тези потоци.

3. Изплащането на компенсации се извършва редовно по отношение на определен минал период от време. Когато е необходимо да бъдат отразени действителните разходи, се изплащат корекции на компенсациите със задна дата.

Първият период, за който се изплащат компенсации, се определя в насоките, посочени в член 18.

4. Комисията определя сумите, дължими като компенсации. Тази мярка, предназначена да измени несъществени елементи от настоящия регламент чрез допълването му, се приема в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 23, параграф 2.

5. Размерът на приетите трансгранични потоци и размерът на трансграничните потоци, посочени като произхождащи от и/или завършващи в национални преносни системи, се определя на базата на физическите потоци електроенергия, действително измерени през определен период от време.

6. Разходите, направени в резултат на приема на трансгранични потоци, се установяват на базата на прогнозните дългосрочни средни пределни разходи, като се вземат предвид загубите, инвестициите в нова инфраструктура и съответна част от стойността на съществуващата инфраструктура, доколкото тази инфраструктура се използва за преноса на трансгранични потоци, и по-специално като се вземе предвид необходимостта от гарантиране на сигурността на доставките. Когато се установяват направените разходи, се използват стандартни методики за определяне на разходите. Ползите за дадена мрежа от приема на трансгранични потоци се вземат предвид, за да бъдат намалени получените компенсации.

Член 14

Такси за достъп до мрежите

1. Таксите, прилагани от операторите на мрежите за достъп до мрежите, са прозрачни, отчитат необходимостта от сигурност на мрежата и отразяват действително направените разходи, доколкото те съответстват на тези, извършени от ефективен и сравним в структурно отношение оператор на мрежа и приложени без дискриминация. Тези такси не зависят от разстоянието.
2. Когато е подходящо, нивото на прилаганите към производителите и/или потребителите тарифи включва локационни сигнали на общностно равнище и отчита размера на загубите по мрежата и предизвиканото претоварване, както и инвестиционните разходи за инфраструктура.
3. При определяне на таксите за достъп до мрежата се вземат предвид:
 - а) плащанията и приходите от компенсаторния механизъм между операторите на преносни системи;
 - б) действително извършените плащания и получените суми, както и очакваните плащания за бъдещи периоди от време, изчислени на базата на минали периоди.
4. Определянето на такси за достъп до мрежата съгласно настоящия член не засяга таксите за деклариран износ и деклариран внос в резултат на управлението на претоварването, посочени в член 16.
5. Не се прилага специална мрежова такса за индивидуалните сделки при деклариран транзит на електроенергия.

Член 15

Предоставяне на информация

1. Операторите на преносни системи въвеждат механизми за координация и информационен обмен с оглед гарантиране на сигурността на мрежите във връзка с управлението на претоварването.
2. Използваните от операторите на преносни системи стандарти за безопасност, експлоатация и планиране се огласяват. Публикуваната информация включва обща схема за изчисляване на общия преносен капацитет и маржа на надеждност на преноса, въз основа на електрическите и физическите характеристики на мрежата. Тези схеми подлежат на одобрение от страна на регулаторните органи.
3. Операторите на преносни системи публикуват прогнози за наличния преносен капацитет за всеки ден, като посочват дали определен наличен преносен капацитет вече е запазен. Тези публикации излизат на определени интервали преди деня на пренос и при всички случаи включват прогнози за седмица напред и за месец напред, както и количествени показания по отношение на очакваната надеждност на наличния капацитет.

4. Операторите на преносни системи публикуват релевантната информация за обобщената прогноза и фактическото търсене, за наличието и фактическото използване на активи за производство и натоварване, за наличността и използването на мрежите и междусистемните електропроводи и за балансиращата мощност и резервния капацитет. По отношение на наличието и фактическото използване на малки мощности за производство и натоварване може да се използват обобщени прогнозни данни.

5. Съответните участници на пазара предоставят на операторите на преносни системи релевантните данни.

6. Предприятията за производство, които притежават или експлоатират активи за производство, от които поне един актив за производство има инсталирана мощност от поне 250 MW, съхраняват на разположение на националния регулаторен орган, националния орган по конкуренция и Комисията в продължение на пет години данните за всеки час и за всяка централа, които са необходими, за да се проверят всички оперативни решения за диспечирание и поведението на борсите за енергиен обмен, търговете за междусистемни електропроводи, пазарите на резервни мощности и пазарите „на гише“. Информацията за всеки час и за всяка централа, която трябва да се съхранява, включва, но не се ограничават единствено до данни относно наличния производствен капацитет и предоставените резервни мощности, включително тяхното разпределение на ниво централа, по време на наддаването и по време на производството.

Член 16

Общи принципи на управлението на претоварването

1. Към проблемите, свързани с претоварване на мрежата, се подхожда с недискриминационни пазарно обусловени решения, които подават ефикасни икономически сигнали към участниците на пазара и операторите на преносни системи. Проблемите, свързани с претоварването, се решават преференциално чрез методи, които не са свързани със сделки, а именно методи, които не включват избор между договорите с индивидуалните участници на пазара.

2. Процедури за ограничаване на сделките се прилагат само при извънредни ситуации, при които операторът на преносна система трябва да действа експедитивно и повторното диспечирание или насрещната търговия не са възможни. Такива процедури се прилагат по недискриминационен начин.

Освен в случаи на *force-majeure* участниците на пазара, на които е разпределен капацитет, се компенсират за подобно ограничаване.

3. На участниците на пазара се предоставя максималният капацитет на междусистемните електропроводи и/или на преносните мрежи, влияещи върху трансграничните потоци, като се спазват стандартите за безопасност и сигурна експлоатация на мрежата.

4. Участниците на пазара информират съответните оператори на преносни системи достатъчно време преди съответния експлоатационен период дали възнамеряват да използват разпределения им капацитет. Разпределен капацитет, който няма да бъде използван, се подава обратно към пазара по открит, прозрачен и недискриминационен начин.

5. Операторите на преносни системи, доколкото е технически възможно, салдират изискванията за капацитет на който и да е енергиен поток в обратна посока по претоварени междусистемни електропроводи с цел използване на тези електропроводи до максималния им капацитет. При пълно отчитане на сигурността на мрежата никога не се отхвърлят сделки, които спомагат за облекчаване на претоварването.

6. Всички приходи от разпределението на междусистемните електропроводи се използват за следните цели:

- а) гарантиране на действителната наличност на разпределения капацитет; и/или
- б) поддържане или увеличаване на междусистемните капацитети чрез мрежови инвестиции, по-специално в нови междусистемни електропроводи.

Ако приходите не могат да бъдат използвани ефективно за целите, посочени в първа алинея, букви а) и/или б), те може да бъдат използвани при условие одобрението на регулаторните органи на съответните държави-членки до максимална сума, която се определя от тези регулаторни органи като приход, който се взема предвид от регулаторните органи при одобряване на методиката за изчисляване на мрежовите тарифи и/или фиксирането на мрежовите тарифи.

Остатъкът от приходите се слага на отделна линия по вътрешна сметка, докато стане възможно да бъде изразходван за целите, посочени в първа алинея, букви а) и/или б). Регулаторният орган уведомява Агенцията за одобрението, посочено във втора алинея.

Член 17

Нови междусистемни електропроводи

1. При поискване и за ограничен период от време новите междусистемни електропроводи за прав ток може да бъдат освободени от разпоредбите на член 16, параграф 6 от настоящия регламент и членове 9 и 32 и член 37, параграфи 6 и 10 от Директива 2009/72/ЕО при следните условия:

- а) инвестициите трябва да засилват конкуренцията при доставката на електроенергия;
- б) степента на риск, свързан с инвестициите, е такава, че инвестициите няма да бъдат осъществени, ако не бъде предоставено такава освобождаване;
- в) междусистемният електропровод трябва да бъде собственост на физическо или юридическо лице, което е отделно поне по отношение на правната си форма от системните оператори, в рамките на чиито системи ще бъде изграден междусистемният електропровод;
- г) таксите се начисляват на ползвателите на този междусистемен електропровод;

д) след частичното отваряне на пазара, посочено в член 19 от Директива 96/92/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 декември 1996 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия ⁽¹⁾, нито една част от капиталовите или оперативните разходи за междусистемния електропровод не е възвърната от който и да било елемент от таксите за използване на преносните или разпределителните мрежи, свързани чрез междусистемния електропровод; и

е) освобождаването не трябва да е във вреда на конкуренцията и ефективното функциониране на вътрешния пазар на електроенергия или на ефективното функциониране на регулираната система, към която е свързан междусистемният електропровод.

2. При изключителни случаи параграф 1 се прилага също така за междусистемните електропроводи на променлив ток, при условие че разходите и рисковете при въпросните инвестиции са особено високи в сравнение с разходите и рисковете, които обикновено съпътстват свързването на две съседни национални преносни системи чрез междусистемен електропровод на променлив ток.

3. Параграф 1 се прилага също и при значително нарастване на капацитета на съществуващите междусистемни електропроводи.

4. Решението за освобождаване съгласно параграфи 1, 2 и 3 се взема за всеки отделен случай от регулаторните органи на съответните държави-членки. Освобождаването може да покрива целия или част от капацитета на новия междусистемен електропровод или на съществуващия междусистемен електропровод със значително увеличен капацитет.

В срок от два месеца от датата, на която искането за освобождаване е получено от последния от съответните регулаторни органи, Агенцията може да даде консултативно становище на тези регулаторни органи, което може да служи като основа за вземането на тяхното решение.

При вземане на решение за предоставяне на освобождаване за всеки отделен случай се отчита нуждата от налагане на условия, свързани със срока на освобождаване и недискриминационния достъп до междусистемния електропровод. При вземането на решение за тези условия по-специално се обръща внимание на допълнителния капацитет, който ще бъде изграден, или на промяната на съществуващия капацитет, времевата рамка на проекта и националните обстоятелства.

Преди да предоставят освобождаване, регулаторните органи на съответните държави-членки определят правилата и механизмите за управление и разпределяне на капацитета. Правилата за управление на претоварването включват задължение за предлагане на неизползван капацитет на пазара, а лицата, използващи съоръженията, са оправомощени да търгуват с договорения си капацитет на вторичния пазар. При оценяването на критериите, посочени в параграф 1, букви а), б) и е), се вземат предвид резултатите от процедурата за разпределяне на капацитет.

Когато всички съответни регулаторни органи постигнат споразумение относно решението за освобождаване в шестмесечен срок, те информират Агенцията за това решение.

⁽¹⁾ ОВ L 27, 30.1.1997 г., стр. 20.

Решението за освобождаване, включително посочените във втората алинея от настоящия параграф условия, са надлежно обосновани и се публикуват.

5. Решението, посочено в параграф 4, се взема от Агенцията:
- когато всички съответни регулаторни органи не са постигнали споразумение в срок от шест месеца от датата, на която е поискано освобождаване от последния от тези регулаторни органи; или
 - при съвместно искане от съответните регулаторни органи.

Преди да вземе такова решение, Агенцията се консултира със съответните регулаторни органи и кандидатите.

6. Независимо от параграфи 4 и 5 държавите-членки може да предвидят регулаторният орган или Агенцията, в зависимост от случая, да предостави за официално решение на съответния орган в държавата-членка своето становище по искането за освобождаване. Това становище се публикува заедно с решението.

7. При получаване на всяко искане за освобождаване регулаторните органи незабавно изпращат копие от него за информация на Агенцията и на Комисията. Съответните регулаторни органи или Агенцията (нотифициращи органи), според случая, незабавно нотифицират на Комисията решението за освобождаване, заедно с цялата релевантна информация във връзка с решението. Тази информация може да бъде предоставена на Комисията в обобщена форма, което да даде възможност на Комисията да постигне добре обосновано решение. По-специално информацията включва:

- подробно описание на причините, въз основа на които е предоставено или отказано освобождаването, включително финансова информация, обосноваваща необходимостта от освобождаване;
- извършения анализ на ефекта върху конкуренцията и ефективното функциониране на вътрешния пазар на електроенергия в резултат на предоставянето на освобождаване;
- причините да се определи съответният период от време и дял от общия капацитет на междусистемния електропровод, за които е предоставено освобождаването; и
- резултатите от консултациите със съответните регулаторни органи.

8. В срок от два месеца от деня след получаването на нотификацията по параграф 7 Комисията може да вземе решение да изиска от нотифициращите органи да изменят или отменят решението за предоставяне на освобождаване. Този двумесечен срок може да бъде удължен с допълнителен срок от два месеца, в случай че Комисията има нужда от допълнителна информация. Този допълнителен срок започва да тече от деня след получаването на пълната информация. Първоначалният двумесечен срок може да бъде удължен и с едновременното съгласие на Комисията и на нотифициращите органи.

Когато поисканата информация не бъде предоставена в рамките на срока, предвиден в искането, нотификацията се счита за оттеглена, освен ако преди изтичането му този срок е удължен с едновременното съгласие на Комисията и на нотифициращите органи, или ако нотифициращите органи чрез надлежно мотивирано изявление уведомят Комисията, че считат нотификацията за пълна.

Нотифициращите органи се съобразяват с решението на Комисията за изменение или отмяна на решението за освобождаване в срок от един месец от приемането му и информират Комисията за това.

Комисията запазва поверителността на чувствителната търговска информация.

Одобрението на Комисията на решението за освобождаване изтича две години след датата на приемането му, в случай че изграждането на междусистемния електропровод все още не е започнало до тази дата, и пет години след датата на приемането му, ако междусистемният електропровод не е започнал да функционира до тази дата, освен ако Комисията реши, че забавянето се дължи на значителни пречки, които са извън контрола на лицето, на което е било предоставено освобождаването.

9. Комисията може да приеме насоки за прилагането на условията, посочени в параграф 1 от настоящия член, и да определи процедурата, която да бъде следвана за прилагането на параграфи 4, 7 и 8 от настоящия член. Тези мерки, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящия регламент чрез допълването му, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 23, параграф 2.

Член 18

Насоки

1. Когато е подходящо, насоките, свързани с компенсаторния механизъм между операторите на преносни системи, в съответствие с уредените в членове 13 и 14 принципи, предвиждат:

- подробности по отношение на процедурата за определяне кои оператори на преносни системи са длъжни да плащат компенсация за трансграничните потоци, включително разграничението между операторите на националните преносни системи, от които произхождат трансграничните потоци, и системите, в които те завършват, в съответствие с член 13, параграф 2;
- подробности по отношение на процедурата на плащане, която да се следва, включително определяне на първия период, за който следва да бъде изплатена компенсация, в съответствие с член 13, параграф 3, втора алинея;
- подробности по отношение на методиките за определяне на приетите трансгранични потоци, за които се дължи компенсация в съответствие с член 13, по отношение както на количество, така и на типа потоци, както и определяне на величините на тези потоци като произхождащи и/или завършващи в преносните системи на отделните държави-членки, в съответствие с член 13, параграф 5;

- г) подробности по отношение на методиката за определяне на разходите и ползите в резултат на приемане на трансгранични потоци, в съответствие с член 13, параграф 6;
- д) подробности относно третирането на потоци електроенергия, произхождащи или завършващи в държави извън Европейското икономическо пространство, в контекста на компенсаторния механизъм между операторите на преносни системи; и
- е) участието на национални системи, които са свързани чрез електропроводи на прав ток, в съответствие с член 13.

2. Насоките може да определят също така и подходящи правила, които водят до постепенно хармонизиране на основните принципи за определяне на таксите, налагани на производителите и потребителите (натоварване) по националните тарифни системи, включително и отразяване на компенсаторния механизъм между операторите на преносни системи в националните такси за достъп и осигуряване на подходящи и ефективни локационни сигнали в съответствие с принципите, посочени в член 14.

Насоките също така предвиждат мерки за подходящи и ефективни хармонизирани локационни сигнали на общностно равнище.

Всяко такова хармонизиране не пречатва прилагането от държавите-членки на механизми, с които да гарантират, че таксите за достъп до мрежата, които плащат потребителите (натоварване), са съпоставими на цялата им територия.

3. Когато е целесъобразно, в насоките, в които се посочва минималната степен на необходима хармонизация за постигане целите на настоящия регламент, се предвиждат също така и:

- а) подробности, свързани с предоставянето на информация в съответствие с принципите, уредени в член 15;
- б) подробности относно правилата за търговия с електроенергия;
- в) подробности относно правилата за инвестиционните стимули за капацитет на междусистемен електропровод, в това число локационните сигнали;
- г) подробности относно областите, изброени в член 8, параграф 6.

За тази цел Комисията се консултира с Агенцията и с ЕМОПС за електроенергия.

4. Насоките за управление и разпределяне на наличния преносен капацитет на междусистемните електропроводи между националните мрежи са установени в приложение I.

5. Комисията може да приема насоки по въпросите, изброени в параграфи 1, 2 и 3 от настоящия член. Тя може да изменя насоките, посочени в параграф 4 от настоящия член, в съответствие с принципите, уредени в членове 15 и 16, по-специално за да включи подробни насоки относно всички прилагани на практика методики за разпределяне на капацитет и за да гарантира, че механизмите за управление на претоварването се развиват по начин, съвместим с целите на вътрешния пазар. Когато е целесъобразно, в хода на извършването на такива изменения се установяват общи правила за минимални стандарти за безопасност и експлоатация при използването и експлоатацията на мрежата, както е посочено

в член 15, параграф 2. Тези мерки, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящия регламент чрез допълване му, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 23, параграф 2.

Когато приема или изменя насоки, Комисията:

- а) гарантира, че насоките осигуряват минималната степен на хармонизация, която се изисква за постигане на целите на настоящия регламент, и не надхвърлят необходимото за тази цел; и
- б) посочва какви действия е предприела по отношение на съответствието на правилата в трети държави, които представляват част от общностната електроенергийна система, с въпросните насоки.

Когато приема за първи път насоки съгласно настоящия член, Комисията гарантира, че те обхващат в един проект на мярка поне въпросите, посочени в параграф 1, букви а) и г) и в параграф 2.

Член 19

Регулаторни органи

При изпълнението на своите задължения регулаторните органи осигуряват съответствие с настоящия регламент и насоките, приети в съответствие с член 18. Когато е подходящо за постигане на целите на настоящия регламент, регулаторните органи си сътрудничат помежду си, с Комисията и с Агенцията в съответствие с глава IX от Директива 2009/72/ЕО.

Член 20

Предоставяне на информация и поверителност

1. При искане от страна на Комисията държавите-членки и регулаторните органи ѝ предоставят цялата информация, необходима за целите на член 13, параграф 4 и член 18.

По-специално за целите на член 13, параграфи 4 и 6 регулаторните органи редовно предоставят информация относно действително извършените разходи от националните оператори на преносни системи, както и данни и всяка релевантна информация, отнасяща се до физическите потоци през мрежите на операторите на преносни системи и разходите за мрежите.

Комисията определя разумни срокове, в рамките на които следва да бъде представена информацията, като взема под внимание сложността на изискваната информация и доколко е спешно нейното получаване.

2. Ако дадена държава-членка или съответен регулаторен орган не предостави тази информация в определения по параграф 1 срок, Комисията може да поиска пряко от съответните предприятия цялата информация, необходима за целите на член 13, параграф 4 и член 18.

Когато се изпраща искане за предоставяне на информация до предприятие, Комисията едновременно изпраща копие от него до регулаторните органи на държавата-членка, на чиято територия се намира седалището на предприятието.

3. В искането за предоставяне на информация по параграф 1 Комисията посочва правното основание за искането, срока, в рамките на който трябва да бъде предоставена исканата информация, целта на искането, както и предвидените в член 22, параграф 2 санкции при подаване на невярна, непълна или подвеждаща информация. Комисията определя разумни срокове, като взема под внимание сложността на исканата информация и доколко е спешно нейното получаване.

4. Исканата информация се предоставя от собствениците на предприятията или техни представители и — в случаите на юридически лица — от упълномощените представители по закон или по устав/дружествен акт. Когато надлежно упълномощени за целта адвокати предоставят информацията от името на техните клиенти, клиентите остават изцяло отговорни, в случай че подадената информация е невярна, непълна или подвеждаща.

5. Когато предприятие не предостави исканата информация в определения от Комисията срок или подадената информация е непълна, Комисията може с решение да изиска предоставянето на информацията. В решението се уточнява каква информация е необходима и се определя подходящ срок за нейното предоставяне. В него се отбелязват и санкциите, предвидени в член 22, параграф 2. В него се отбелязва и правото решението да бъде предмет на контрол от Съда на Европейските общности.

По същото време Комисията изпраща копие от решението си до регулаторните органи на държавата-членка, на чиято територия пребивава лицето или се намира седалището на предприятието.

6. Информацията, посочена в параграфи 1 и 2, се използва единствено за целите на член 13, параграф 4 и член 18.

Комисията не разкрива придобита по силата на настоящия регламент информация, която влиза в обхвата на задължението за професионална тайна.

Член 21

Право на държавите-членки да предвиждат по-подробни мерки

Настоящият регламент не засяга правото на държавите-членки да запазят или въведат мерки, които съдържат по-подробни разпоредби от тези, установени в настоящия регламент и в насоките, посочени в член 18.

Член 22

Санкции

1. Без да се засяга параграф 2, държавите-членки установяват правила за санкциите, приложими при нарушаване на разпоредбите на настоящия регламент, и предприемат всички необходими мерки за осигуряване на тяхното изпълнение. Предвидените санкции трябва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи. Държавите-членки нотифицират на Комисията до 1 юли 2004 г.

тези правила, които съответстват на разпоредбите, установени в Регламент (ЕО) № 1228/2003, и нотифицират незабавно Комисията за всички последващи изменения, които ги засягат. Те нотифицират на Комисията всички правила, които не съответстват на разпоредбите, установени в Регламент (ЕО) № 1228/2003, до 3 март 2011 г. и нотифицират на Комисията незабавно всички последващи изменения, които ги засягат.

2. Комисията може с решение да наложи на предприятията глоби, които не надвишават 1 % от общия оборот от предходната финансова година, в случаите, когато умишлено или поради небрежност те предоставят неточна, непълна или подвеждаща информация в отговор на искане, направено съгласно член 20, параграф 3, или не успеят да осигурят исканата информация в срока, определен в решение, прието по силата на член 20, параграф 5, първа алинея.

При определяне на размера на глобата Комисията взема предвид доколко сериозно е неизпълнението на изискванията в първата алинея.

3. Предвидените в параграф 1 санкции и решенията, взети съгласно параграф 2, не са от наказателноправен характер.

Член 23

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитета, създаден съгласно член 46 от Директива 2009/72/ЕО.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилагат член 5а, параграфи 1—4 и член 7 от Решение 1999/468/ЕО, като се вземат предвид разпоредбите на член 8 от него.

Член 24

Доклад на Комисията

Комисията наблюдава прилагането на настоящия регламент. В доклада си по член 47, параграф 6 от Директива 2009/72/ЕО Комисията докладва относно опита, придобит при прилагането на настоящия регламент. По-специално в доклада се разглежда до каква степен настоящият регламент е успял да гарантира недискриминационни и съобразени с разходите условия за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия, за да допринесе за избора на клиентите в един добре функциониращ вътрешен пазар на електроенергия и за дългосрочната сигурност на доставките, както и разглежда до каква степен са въведени ефективни локационни сигнали. Ако е необходимо, докладът се придружава от подходящи предложения и/или препоръки.

Член 25

Отмяна

Регламент (ЕО) № 1228/2003 се отменя, считано от 3 март 2011 г. Позоваванията на отменения регламент се считат за позовавания на настоящия регламент и се четат съгласно таблицата на съответствието в приложение II.

Член 26

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от 3 март 2011 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на 13 юли 2009 година.

За Европейския парламент
Председател
H.-G. PÖTTERING

За Съвета
Председател
E. ERLANDSSON

ПРИЛОЖЕНИЕ I

**НАСОКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ И РАЗПРЕДЕЛЯНЕ НА НАЛИЧНИЯ ПРЕНОСЕН КАПАЦИТЕТ НА
МЕЖДУСИСТЕМНИТЕ ЕЛЕКТРОПРОВОДИ МЕЖДУ НАЦИОНАЛНИТЕ СИСТЕМИ****1. Общи разпоредби**

- 1.1. Операторите на преносни системи (ОПС) полагат усилия да приемат всички търговски сделки, включително породените от презгранична търговия.
- 1.2. Когато не е налице претоварване, не се ограничава достъпът до междусистемните електропроводи. Там, където това е обичайно състояние, не е необходимо да има постоянна обща процедура за достъп до услугата за презграничен пренос.
- 1.3. Когато планираните търговски сделки са несъвместими със сигурната експлоатация на мрежата, ОПС намаляват претоварването в съответствие с изискванията за оперативна сигурност на мрежата, като в същото време полагат усилия да гарантират, че всички свързани разходи остават на икономически ефикасно ниво. В случай че не може да се приложат нискоразходни мерки, се провежда оздравително предиспачиране или насрещна търговия.
- 1.4. Ако се появи структурно претоварване, ОПС незабавно прилагат предварително определени и съгласувани подходящи методи и процедури за управление на претоварването. Методите за управление на претоварването осигуряват, че физическият енергиен поток, свързан с целия разпределен преносен капацитет, е в съответствие със стандартите за сигурност на мрежите.
- 1.5. Възприетите методи за управление на претоварването дават ефикасни икономически сигнали на участниците на пазара и ОПС, насърчават конкуренцията и са подходящи за регионално прилагане, както и за прилагане в цялата Общност.
- 1.6. При управление на претоварването не се прилага основано на сделките разграничаване. Конкретно искане за услуга за пренос се отказва единствено когато едновременно са изпълнени следните условия:
 - а) пределният физически енергиен поток, произтичащ от приемането на това искане, предполага, че не може да се гарантира по-нататъшната сигурна експлоатация на енергийната система; и
 - б) паричната стойност, която се придава на искането в процедурата за управление на претоварването, е по-ниска от тази на всички останали искания, които се възнамерява да бъдат удовлетворени за същата услуга и условия.
- 1.7. При определянето на подходящи зони от мрежата, във и между които следва да се управлява претоварването, ОПС се ръководят от принципите за разходна ефективност и минимизиране на отрицателните влияния върху вътрешния пазар на електроенергия. По-специално ОПС не ограничават междусистемния капацитет, за да преодолеят претоварването в тяхната контролна зона, освен с оглед на горепосочените причини и по причини на оперативна сигурност ⁽¹⁾. Ако възникне такава ситуация, ОПС описват и открито представят положението на всички ползватели на системата. Такава ситуация се допуска единствено до намиране на дългосрочно решение. ОПС описват и представят открито на всички ползватели на системата методиката и проектите за постигане на дългосрочно решение.
- 1.8. При балансиране на мрежата в своята контролна зона чрез оперативни мерки и чрез предиспачиране ОПС взема предвид въздействието на тези мерки върху съседните контролни зони.
- 1.9. До 1 януари 2008 г. се установят по координиран начин и при сигурни оперативни условия механизми за управление на претоварването в междусистемните електропроводи в рамките на текущия ден, за максимално оползотворяване на възможностите за търговия и обезпечаване на презгранично балансиране.

⁽¹⁾ „Оперативна сигурност“ означава поддържане на преносната система в рамките на съгласуваните граници на сигурност.

- 1.10. Националните регулаторни органи оценяват редовно методите за управление на претоварването, като обръщат специално внимание на съответствието с принципите и правилата, установени в настоящия регламент и в настоящите насоки, както и с условията и реда, определени от самите регулаторни органи в съответствие с тези принципи и правила. Такава оценка включва консултация с всички участници на пазара и посветени на това проучвания.
- 2. Методи за управление на претоварването**
- 2.1. Методите за управление на претоварването са пазарно основани, за да се улесни ефикасната презгранична търговия. За тази цел капацитетът се разпределя само чрез експлицитни търгове (за капацитет) или имплицитни търгове (за капацитет и енергия). И двата метода може да се прилагат едновременно за един и същ междусистемен електропровод. При търговия в рамките на текущия ден може да се прилага непрекъсваща търговия.
- 2.2. В зависимост от условията на конкуренция механизмите за управление на претоварването може да имат нужда от позволяването на дългосрочно и краткосрочно разпределяне на преносен капацитет.
- 2.3. Всяка процедура за разпределяне на преносен капацитет разпределя определена част от наличния междусистемен капацитет плюс останалия, неразпределен преди капацитет, както и капацитетът, освободен от притежатели на капацитет от предишни разпределения.
- 2.4. ОПС оптимизират степента, до която капацитетът е гарантиран, вземайки предвид задълженията и правата на участващите ОПС, както и задълженията и правата на участниците на пазара, за да улеснят ефективната и ефикасна конкуренция. Разумна част от капацитета може да бъде предлагана на пазара с намалена степен на гарантираност, като участниците на пазара се информират по всяко време за точните условия за пренос по междусистемните електропроводи.
- 2.5. Правата на достъп при дългосрочно и средносрочно разпределяне са права за гарантиран капацитет за пренос. Те се подчиняват на принципите на „ползваш или губиш“ или „ползваш или продаваш“ по времето на заявката.
- 2.6. ОПС определят също така подходяща структура за разпределянето на капацитета между различните времеви периоди. Това може да включва възможност за резервиране на минимален процент междусистемен капацитет за ежедневно разпределение или разпределение в рамките на деня. Такава структура на разпределяне подлежи на преразглеждане от съответните регулаторни органи. При изготвяне на техните предложения ОПС вземат предвид:
- а) характеристиките на пазарите;
 - б) оперативните условия, като например последствията от салдиране на обявени гарантирани графици;
 - в) степента на хармонизиране на процентите и времевите периоди, приети за различните съществуващи механизми за разпределение на капацитет.
- 2.7. При разпределението на капацитет не може да се дискриминират участниците на пазара, които желаят да се възползват от правата си да сключват двустранни договори за доставка, или тези, които участват в търгове за енергиен обмен. Успешни са най-високите по стойност предложения, независимо дали се провежда експлицитен или имплицитен търг, за даден времеви период.
- 2.8. В региони, в които форуърдните финансови пазари на електроенергия са добре развити и са показали своята ефективност, целият междусистемен капацитет може да бъде разпределян чрез имплицитни търгове.
- 2.9. Освен в случаите на нови междусистемни електропроводи, които се ползват от изключение съгласно член 7 от Регламент (ЕО) № 1228/2003 или член 17 от настоящия регламент, при методите за разпределение на капацитет не се разрешава определянето на цени за резервиране.
- 2.10. По принцип на всички потенциални участници на пазара е разрешено неограничено участие в процеса на разпределение. За да се избегне създаване или задълбочаване на проблеми, свързани с потенциалното възползване от господстващо положение на участник на пазара, съответните регулаторни органи и/или органи по конкуренция, според случая, могат да налагат общи ограничения или ограничения на отделно дружество на основание господстващо положение на пазара.
- 2.11. Пазарните участници заявяват окончателно пред ОПС използването на техния капацитет до определен краен срок за всеки времеви период. Крайният срок се определя така, че да позволи на ОПС да предоставят неизползваната преносна способност за преразпределение през следващия съответен времеви период, включително в рамките на деня.

- 2.12. Капацитетът се търгува свободно на вторичния пазар, при условие че ОПС е информиран достатъчно време предварително. Там където ОПС откаже вторична търговия (сделка), това трябва да бъде ясно и открито съобщено и обяснено на всички участници на пазара и нотифицирано на регулаторния орган.
- 2.13. Финансовите последствия от неизпълнението на задълженията, свързани с разпределянето на капацитет, се покриват от тези, които са отговорни за това неизпълнение. Когато участниците на пазара не използват капацитет, който са ангажирали за използване, или в случай на капацитет от експлицитен търг, не продадат на вторичния пазар или не върнат своевременно капацитет, те губят правото върху него и заплащат такса, която отразява разходите. Всички такси, които отразяват разходите за неизползване на капацитет, са обосновани и пропорционални. По същия начин ако ОПС не изпълни свое задължение, той носи отговорност за компенсирането на участника на пазара за загубата на права върху капацитет. За тази цел не се вземат предвид последващи загуби. Ключовите понятия и методи за определяне на отговорността при неизпълнение на задълженията се определят предварително по отношение на финансовите последствия и подлежат на преразглеждане от съответния(те) национален(ни) регулаторен(ни) орган(и).

3. Координация

- 3.1. Разпределянето на капацитет за междусистемен електропровод се координира и изпълнява, като се използват общи процедури за разпределяне на капацитет от участващите ОПС. В случаите, когато се очаква търговските обмени между две държави (ОПС) да окажат съществено влияние върху условията на физическия поток в която и да е трета държава (ОПС), методите за управление на претоварването се съгласуват между всички ОПС, върху които е оказано влияние, чрез обща процедура за управление на претоварването. Националните регулаторни органи и ОПС гарантират, че не се планира едностранно процедура за управление на претоварване със съществено влияние върху физическите електроенергийни потоци в други мрежи.
- 3.2. До 1 януари 2007 г. се прилага общ координиран метод за управление на претоварването и процедура за поне годишно, месечно и за ден напред разпределяне на капацитета на пазара между държавите в следните региони:
- а) Северна Европа (а именно Дания, Швеция, Финландия, Германия и Полша),
 - б) Северозападна Европа (а именно Бенелюкс, Германия и Франция),
 - в) Италия (а именно Италия, Франция, Германия, Австрия, Словения и Гърция),
 - г) Централна Източна Европа (а именно Германия, Полша, Чешка република, Словакия, Унгария, Австрия и Словения),
 - д) Югозападна Европа (а именно Испания, Португалия и Франция),
 - е) Обединено кралство, Ирландия и Франция,
 - ж) Балтийски държави (а именно Естония, Латвия и Литва).

При междусистемни електропроводи, които свързват държави, принадлежащи към повече от един регион, прилаганият метод за управление на претоварването може да се различава, за да се гарантира съвместимост с методите, прилагани в другите региони, към които принадлежат тези държави. В този случай съответните ОПС предлагат метода, който подлежи на преразглеждане от съответните регулаторни органи.

- 3.3. Регионите, посочени в точка 2.8, може да разпределят целия междусистемен капацитет чрез разпределяне за ден напред.
- 3.4. Определят се съвместими процедури за управление на претоварването във всичките седем региона с оглед формиране на истински интегриран вътрешен пазар на електроенергия. Участниците на пазара не следва да бъдат затруднявани от несъвместими регионални системи.
- 3.5. С оглед насърчаване на справедлива и ефективна конкуренция и презгранична търговия координацията между ОПС в рамките на регионите, определени в точка 3.2, включва всички стъпки от изчисление и оптимизиране на капацитета до сигурна експлоатация на мрежата, с ясно възлагане на отговорности. Тази координация включва, по-специално:
- а) използването на общ преносен модел, който отчита ефикасно взаимосвързаните физически кръгови потоци и който взема предвид различията между физически и търговски потоци;

- б) разпределяне и заявяване на капацитет за ефективно справяне с взаимно зависими физически и търговски кръгови потоци;
 - в) идентични задължения на притежателите на капацитет за предоставяне на информация за планираното използване на капацитета, а именно за заявяване на капацитета (при експлицитни търгове);
 - г) идентични времеви периоди и крайни срокове;
 - д) идентична структура за разпределянето на капацитет между различните времеви периоди (например 1 ден, 3 часа, 1 седмица и т.н.) и по отношение на блоковете продаван капацитет (количество енергия в MW, MWh и т.н.);
 - е) съвместима договорна рамка с участници на пазара;
 - ж) проверка на съобразяването на потоците с изискванията за сигурност на мрежата при оперативното планиране и при експлоатация в реално време;
 - з) осчетоводяване и уреждане на действия по управление на претоварването.
- 3.6. Координацията също така включва обмен на информация между ОПС. Характерът, времето и честотата на обмена на информация са съвместими с дейностите, уредени в точка 3.5, и функционирането на електроенергийните пазари. В частност този обмен на информация дава възможност на ОПС да правят най-добрите възможни прогнози за цялостната ситуация на мрежата, за да оценяват потоците в тяхната мрежа и наличния капацитет на междусистемни електропроводи. Всеки ОПС, който събира информация от името на други ОПС, връща на участващия ОПС резултатите от събирането на данни.

4. График за пазарни операции

- 4.1. Разпределението на наличния преносен капацитет се извършва достатъчно време предварително. Преди всяко разпределяне участващите ОПС публикуват съвместно капацитета, който ще се разпределя, като вземат предвид, където е подходящо, капацитета, освободен от гарантирани права за пренос, и когато е приложимо, свързаните салдирани заявки, заедно с всички времеви периоди, по време на които капацитетът ще бъде намален или неналичен (например за целите на поддръжка).
- 4.2. Като се взема изцяло предвид сигурността на мрежата, заявяването на права за пренос се извършва достатъчно време преди сесиите за ден напред на всички съответни организирани пазари и преди публикуването на капацитета, който ще се разпределя съгласно механизмите за ден напред или за текущия ден. Заявяването на преносни права в обратната посока се салдира за ефективно използване на междусистемните електропроводи.
- 4.3. Последващите предоставяния през текущия ден на преносен капацитет на разположение за ден Д се извършват в дни Д — 1 и Д след издаване на предварителните или действителните графици за производство през ден напред.
- 4.4. При подготовка на функционирането на мрежата през следващия ден ОПС обменят информация със съседните ОПС, включително тяхната прогнозна мрежова топология, наличното и прогнозното производство от производствени единици, потока на натоварване с цел оптимизиране използването на цялостната мрежа чрез оперативни мерки в съответствие с правилата за сигурна работа на мрежата.

5. Прозрачност

- 5.1. ОПС публикуват всички съответни данни, свързани с наличността на мрежата, достъпа до мрежата и използването на мрежата, включително доклад за това, къде и защо съществува претоварване, методите, прилагани за управление на претоварването, и плановете за тяхното бъдещо управление.
- 5.2. ОПС публикуват общо описание на метода за управление на претоварването, прилаган при различни обстоятелства за максимизиране на капацитета, наличен на пазара, и обща схема за изчисляване на междусистемния капацитет за различните времеви периоди. Такава схема подлежи на преразглеждане от страна на регулаторните органи на съответните държави-членки.
- 5.3. Използваните процедури за управление на претоварването и разпределение на капацитетите, заедно с времето и процедурата за кандидатстване за капацитет, описание на предлаганите продукти и задълженията и правата на ОПС и на страната, която получава капацитета, включително отговорността, които произтича от неизпълнение на задължения, се описват подробно и се предоставят по прозрачен начин на всички потенциални ползватели на мрежата от ОПС.

- 5.4. Стандартите за сигурност при експлоатация и при планиране представляват неразделна част от информацията, която ОПС публикуват в открит и публичен документ. Този документ също така подлежи на преразглеждане от страна на националните регулаторни органи.
- 5.5. ОПС публикуват всички съответни данни във връзка с презграничната търговия въз основа на най-добрите възможни прогнози. С цел изпълнение на това задължение съответните участници на пазара предоставят на ОПС съответните данни. Начинът, по който се публикува такава информация, подлежи на преразглеждане от страна на регулаторните органи. ОПС публикуват най-малко:
- а) ежегодно: информация относно дългосрочното развитие на преносната инфраструктура и нейното влияние върху капацитета за трансграничен пренос;
 - б) ежемесечно: месечна прогноза и прогноза за година напред за наличния на пазара преносен капацитет, като се взема предвид цялата свързана информация, с която ОПС разполага по времето на изчисляване на прогнозата (например влияние на летните и зимните сезони върху капацитета на електропроводите, поддръжката на мрежата, наличност на производствените блокове и т.н.);
 - в) ежеседмично: прогнози за седмица напред за наличния на пазара преносен капацитет, като се взема предвид цялата съответна информация, с която ОПС разполагат по време на изчисляване на прогнозата, като например прогноза за времето, планирани работи по поддръжка на мрежата, наличност на производствените блокове и т.н.;
 - г) ежедневно: преносната способност, налична на пазара за ден напред или текущия ден за всеки единичен пазарен период, като се вземат предвид всички салдириания на заявки за ден напред, производствените графици за ден напред, прогнозите на потреблението и планираните работи по поддръжка на мрежата;
 - д) общ вече разпределен капацитет по единични пазарни периоди и всички съответни условия, при които може да се използва този капацитет (например тръжна клирингова цена, задължения относно начина на използване на капацитета и т.н.) с цел определяне на оставащия капацитет;
 - е) разпределен капацитет във възможно най-кратки срокове след всяко разпределяне, както и посочване на заплатените цени;
 - ж) общо използван капацитет в единични пазарни периоди, незабавно след заявяването;
 - з) възможно най-близо до реалното време: агрегирани освободени търговски и физически потоци по единични пазарни периоди, включително описание на влиянията на всички коригиращи мерки, взети от ОПС (като например ограничаване) за решаване на мрежови или системни проблеми;
 - и) предварителна информация относно планирани ремонти и последваща информация за предишния ден относно планирани и непланирани ремонти на производствени агрегати, по-големи от 100 MW.
- 5.6. Цялата съответна информация е на разположение за пазара своевременно за договарянето на всички сделки (като например времето за договаряне на годишните договори за доставка за промишлени клиенти или времето, когато офертите следва да се изпращат на организирания пазар).
- 5.7. ОПС публикува съответната информация относно прогнозното потребление и производство в съответствие с времевите периоди, посочени в точки 5.5 и 5.6. ОПС също така публикува съответната информация, необходима за трансграничния балансиращ пазар.
- 5.8. При публикуване на прогнозите последващите реализирани стойности за прогнозната информация се публикуват също така във времевия период, следващ периода, за който се отнася прогнозата, или най-късно на следващия ден ($D + 1$).
- 5.9. Цялата информация, публикувана от ОПС, се предоставя свободно в лесно достъпна форма. Всички данни са също така достъпни чрез подходящи и стандартизирани методи за обмен на информация, които следва да се определят в тясно сътрудничество с участниците на пазара. Данните включват информация за минали периоди от минимум две години, така че новите участници, които навлизат на пазара, да могат да имат достъп до такива данни.
- 5.10. ОПС редовно обменят набор от достатъчно точни данни за мрежите и потока на натоварване, за да се даде възможност за изчисляване на потока на натоварване за всеки ОПС в съответната зона. Същият набор от данни се предоставя на регулаторните органи и на Комисията при поискване. Регулаторните органи и Комисията гарантират поверителността при използването на този набор от данни от тях и от всеки консултант, който извършва аналитична работа в тяхна полза въз основа на тези данни.

6. Използване на приходи от претоварване

- 6.1. Процедурите за управление на претоварването, свързани с предварително определена времева рамка, могат да генерират приходи единствено в случай на претоварване, което възниква в тази времева рамка, освен в случай на нови междусистемни електропроводи, които се ползват от изключението по член 7 от Регламент (ЕО) № 1228/2003 или член 17 от настоящия регламент. Процедурата за разделяне на тези приходи подлежи на преразглеждане от страна на регулаторните органи и нито нарушава процеса на разпределяне в полза на участник, който кандидатства за капацитет или енергия, нито обезсърчава намаляването на претоварването.
- 6.2. Националните регулаторни органи са прозрачни по отношение на използването на приходите, произтичащи от разпределянето на междусистемен капацитет.
- 6.3. Приходите от претоварване се поделят между съответните ОПС в съответствие с критериите, съгласувани между съответните ОПС и преразглеждани от съответните регулаторни органи.
- 6.4. ОПС предварително ясно установяват начина, по който ще използват приходите от претоварване, които те могат да получат и докладват за действителното използване на тези доходи. Регулаторните органи удостоверяват, че това използване съответства на настоящия регламент и настоящите насоки, и че общата сума на дохода от претоварване, който произтича от разпределяне на междусистемен капацитет, е насочена към една или повече от трите цели, установени в член 16, параграф 6 от настоящия регламент.
- 6.5. Ежегодно до 31 юли всяка година регулаторните органи публикуват доклад, в който се посочват сумата на приходите, събрани за 12-месечния период до 30 юни на същата година, и начинът, по който са използвани въпросните приходи, заедно с проверка, че това използване съответства на настоящия регламент и настоящите насоки, и че общият размер на приходите от претоварване е насочен към една или повече от трите определени цели.
- 6.6. Използването на приходите от претоварване като инвестиции за поддръжка или увеличаване на междусистемния капацитет се възлага предимно на предварително определени проекти, които допринасят за облекчаване на съществуващото претоварване и които могат също да бъдат изпълнявани в разумни срокове, особено по отношение на процеса на одобряване.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ТАБЛИЦА НА СЪОТВЕТВИЕТО

Регламент (ЕО) № 1228/2003	Настоящият регламент
Член 1	Член 1
Член 2	Член 2
—	Член 3
—	Член 4
—	Член 5
—	Член 6
—	Член 7
—	Член 8
—	Член 9
—	Член 10
—	Член 11
—	Член 12
Член 3	Член 13
Член 4	Член 14
Член 5	Член 15
Член 6	Член 16
Член 7	Член 17
Член 8	Член 18
Член 9	Член 19
Член 10	Член 20
Член 11	Член 21
Член 12	Член 22
Член 13	Член 23
Член 14	Член 24
—	Член 25
Член 15	Член 26
Приложение	Приложение I